

nem Steuerruder versehen Wils. — 2) m. a) *Steuermann* Wils. — b) m. pl. N. pr. eines Volkes VP. 192, N. 13. — c) N. pr. eines Königs in Potāla SCHIEFNER, Lebensb. 232 (2). Var.: कर्ण. — 3) f. कर्णिका a) ein best. Ohrschmuck P. 4, 3, 65. AK. 2, 6, 2, 5. 3, 4, 1, 15. H. 655. an. 3, 18. MED. k. 59. भूतलस्येव कर्णिका (काशान्वी) KATHAS. 9, 5. — b) Knoten, Tuberkel Suçr. 1, 67, 16. 2, 280, 2. चिन्विन्ते ततः शोफे कर्णिकापातनं क्ति-
तम् 300, 10. 397, 7. — c) Wulst z. B. die ringartige Verdickung an der Mündung (Kopf) eines Rohrs: नेत्राणि सर्वाणि मूले वस्तिनिबन्धनार्थं द्विकर्णिकानि alle Klystirröhren sind am untern Ende mit einem ringförmigen Wulst versehen, um daran die Blase zu befestigen Suçr. 2, 197, 6. 196, 17. 199, 21. 215, 7. 216, 9. वृत्कर्णिक 49, 8. — d) Samenkapsel der Lotusblume AK. 3, 4, 1, 15. H. 1163. H. an. MED. Hār. 218. MBh. 3, 12814. R. 3, 22, 25. Buṅg. P. 2, 2, 10. 3, 8, 16. 4, 8, 50. 5, 16, 7. = क्रमुकादिच्छेदः (vulg. चोटा) Fruchtstängel MED. — e) der Finger am Ende des Elefantenrüssels AK. 3, 4, 1, 15. H. 1224. H. an. MED. — f) Mittelfinger Trik. 3, 3, 8. H. an. MED. POTT, Die quin. u. vig. Zählm. 283. fg. — g) Kreide (so nach den Corrigg., im Texte wird कर्णिका durch लेखनी Stift zum Schreiben, वर्णिका durch कठिनी erklärt; ÇKDr. und Wils. folgen dem Text) Hār. 269. — h) N. zweier Pflanzen: *Premna spinosa* oder *longifolia* (अग्निमन्य) und *Odina pinnata* (अन्नप्रज्ञी) RĀGAN. im ÇKDr. — i) Kupplerin (Ohrenbläserin) H. an. — k) N. pr. einer Apsaras MBu. 1, 4820. der Gemahlin Kañka's Buṅg. P. 9, 24, 13.

कर्णिकाचल (कर्णिका d. + अचल Berg) m. ein Bein. des Meru H. 1031. Vgl. Buṅg. P. 5, 16, 7, wo vom Meru gesagt wird, dass er कर्णिकाभूतः कुचलयकमलस्य sei.

कर्णिकार (von कर्णिका) m. N. eines Baumes, *Pterospermum acerifolium* Willd., AK. 2, 4, 2, 41. H. 1143. an. 4, 244. MED. r. 233. Nach H. an. MED. und RĀGAN. im ÇKDr. auch *Cassia Fistula* Lin. — MBh. 3, 935. 11573. 4, 1523. SUND. 4, 10. N. (BOPP) 12, 40. R. 2, 92, 22. 3, 21, 15. 76, 3. 5, 74, 4. 6, 13, 4. Suçr. 1, 333, 14. KUMĀRAS. 3, 28. R. 6, 20. Buṅg. P. 4, 7, 20. LALIT. 313. BURN. Intr. 177. Das n. bezeichnet die Blume R. 6, 6. Nach Wils. soll कर्णिकार m. auch Samenkapsel des Lotus (s. कर्णिका d.) bedeuten. — कर्णिकारप्रिय m. ein Bein. Çiva's Çiv.

कर्णिकिन् (von कर्णिका e.) m. Elephant GAṬĀDH. im ÇKDr.

कर्णिन् (von कर्ण) 1) adj. a) auritus AV. 10, 1, 2. TS. 7, 5, 12, 1. Am Ende eines adj. comp. im Ohre habend: अर्धकुण्डलकर्णिनि (शिवाय) MBh. 13, 886. — b) mit Seitenklappen oder dergl. versehen, von Schuhen KĀTJ. Çr. 22, 4, 21. — c) mit Knoten, mit einer Wulst oder sonstigen Erhabenheiten versehen, von Geschossen M. 7, 90. MBh. 3, 1919. 17237. 4, 1734. 13, 4988. R. 5, 39, 20. 6, 36, 77. Suçr. 1, 96, 14. — d) mit einem Steuerruder versehen Wils. — 2) m. a) Umgebung des Ohrs Wils. — b) Steuermann, Schiffsmann KATHAS. 23, 68. — c) N. pr. eines der sieben Hauptgebirge Hār. 26. — 3) f. कर्णिनी (nāml. येनि) Tuberkelbildung in der Scheide: कर्णिन्यां कर्णिका येनौ श्लेष्मासृग्भ्यां तु जायते Suçr. 2, 397, 7. 398, 11.

कर्णी P. 8, 3, 16. Davor soll im comp. ein auf अस् ausgehendes Wort das स bewahren. Der Sch. führt अयस्कर्णी und पयस्कर्णी als Beispiele auf. Solche Verbindungen sind wohl als adj. comp. aufzufassen, so dass

कर्णी eben nur als fem. im comp. auftritt. — Im comp. कर्णीमित erscheint कर्णी als N. pr. der Mutter von Kañsa.

कर्णिरिथ m. eine Art Sänfte AK. 2, 8, 2, 20. H. 753. RAGH. 14, 13. RĀGATAR. 3, 218. Zerlegt sich in कर्णी (= कर्णिन्) + रथ.

कर्णीमित (क + मित) m. ein Bein. Kañsa's TAİK. 2, 8, 23. Hār. 32. DAÇAK. 69, 12. Nach dem Schol. Verfasser eines Lehrbuchs des Diebstahls.

कर्णेचुरुचुरा (कर्णे, loc. von कर्ण, + चु onomatop.) f. Ohrenbläserin (?) gaṇa पात्रसमितादि zu P. 2, 1, 48 und युक्तराक्षादि zu 6, 2, 31. — Vgl. कर्णेतिरिदि.

कर्णेन्य (कर्णे + न्य) adj. subst. (in's Ohr raunend) Ohrenbläser P. 3, 2, 13. 6, 3, 14. Sch. AK. 3, 1, 47. H. 380.

कर्णेतिरिदि f. wohl gleichbed. mit कर्णेचुरुचुरा gaṇa पात्रसमितादि zu P. 2, 1, 48 und युक्तराक्षादि zu 6, 2, 31.

कर्णेण्डु f. (ÇKDr. m.) = कर्णीण्डु ÇABDAR. im ÇKDr.

कर्णीपकर्णिका s. u. उपकर्णिका.

कर्णीर्ण (कर्ण + ऊर्ण) adj. Wolle an den Ohren habend, subst. ein solches Thier: कर्णीर्णकपदाश्वास्यैः Buṅg. P. 4, 6, 21.

कर्ण्य (von कर्ण) adj. im oder am Ohre befindlich P. 4, 3, 55. Sch. AV. 6, 127, 3. den Ohren zuträglich P. 5, 1, 6. Sch.

1. कर्त्, कर्त्तति NAIGH. 2, 19 (वधवर्मन्). Dhātup. 28, 141. P. 7, 1, 59. च-कर्त्तः कर्त्तस्यति und कर्त्तियति; कर्त्तिता P. 7, 2, 57. VOP. 11, 2, 13. 1. aor. अकर्त्तति (ved. अकृतस्); part. praet. pass. कृत्तः; episch auch med. und वर्त्तति; schneiden, zerschneiden, abschneiden, zerspalten AV. 19, 28, 8. पर्वतं वज्रेण पर्वशकृतिव R.V. 1, 57, 6. यद्वर्ग्यतपरः कृत्तति AIT. Br. 2, 7. शतं चास्य (अधर्मस्य) न कृत्तति M. 8, 12. (अधर्मः) कर्त्तुर्मूलानि कृत्तति 4, 172 (= MBh. 1, 3333). तस्मादसिन्ध्यामस्याशु बाहु कृत्ताव R. 3, 75, 4. कृत्तन्मर्माणि MBh. 2, 2530. कंधरम् — कृत्तन् Buṅg. P. 6, 12, 33. भस्त्रेण च-कर्त्तास्य ध्वजोत्तमम् MBh. 4, 1816. तं चकर्त्त नखैर्भृशम् 3, 16048. DRAUP. 8, 27. R. 3, 31, 40. 34, 6, 14. 15. 6, 92, 14. VID. 83. अकृत्मेन (वृत्तं) कर्त्तियामि PAÑKAT. 250, 6. कर्त्तस्यति BHATT. 16, 15. 9, 42. अकर्त्तति 13, 97, 4. übertr. abschneiden, vernichten: को ऽन्यो ऽकर्त्तस्यदिह प्राणान्दत्तानां च सुरदि-
धाम् 21, 17. (अभिप्रायम्) अप्यकर्त्तस्यम् 9, 44. med. an sich abschneiden: शस्त्राणि गृहीत्वा निशितं सर्वगात्रायकृत्तम् MBh. 3, 17212. कृत्त abge-
schnitten, zerspalten AK. 3, 2, 53. H. 1490. an. 2, 164. MED. t. 12 (lies कृत् st. कृत्). अकृत्तनाभि ÇAT. Br. 11, 8, 3, 6. कृत्तनख MBh. 1, 3641. कृत्ता-
युधमहारथ 3, 14579. कृत्तोत्तमाङ्ग 13, 1982. DAÇAK. in BENF. Chr. 201, 7. ना-
मदग्न्येन रामेण रेणुका जननी स्वयम् । कृत्ता परशुना R. 2, 21, 33. कृत्तमूल
इव हुमः 40, 35. 5, 18, 32. PRAB. 54, 3. — caus. dass. was das simpl.: कृत्त-
तरं कर्त्तयेम मत्पादपाशम् PAÑKAT. 143, 13. कर्त्तयित्वा तु शस्त्रेण Suçr. 2,
333, 3. कर्त्तित (वृत्त) PAÑKAT. 249, 23. — desid. चिकर्त्तियति und चिकृ-
त्सति P. 7, 2, 57.

— समधि zu etwas Anderm hinzuschneiden: एवं सर्वं समधिकृत्य शरो-
रम् MBh. 3, 13294.

— अनु im Zerspalten, Vernichten fortfahren: क्षत्रियाश्च भृगुसर्वान्व-
धियन्ति नराधिप । आ गर्भादनुकृत्तौ देवदण्डनिपातिताः ॥ MBh. 13, 2906.
Vgl. u. अव.

— अप abschneiden: प्राणायानावपकृतामि KAUÇ. 41.